

Væksthustælling 2005

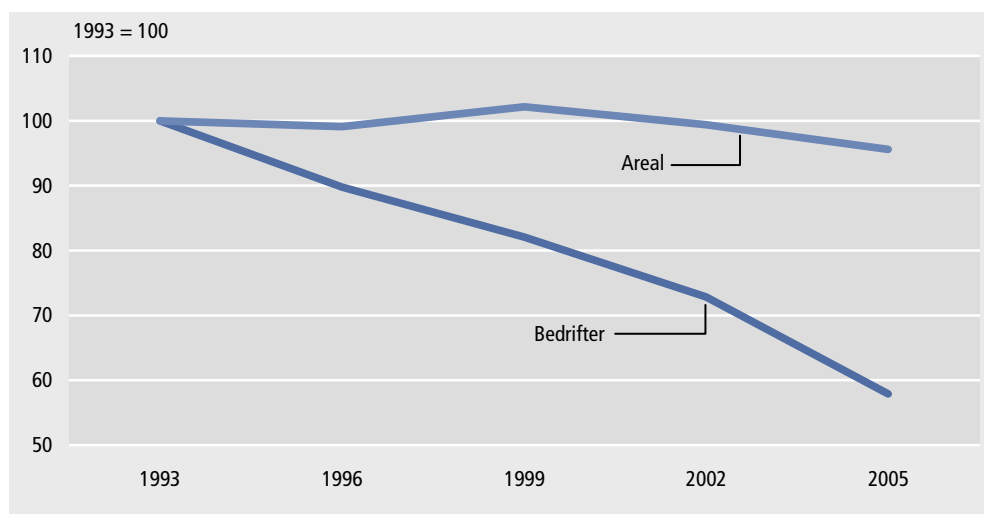
Resumé: Der bliver færre, men større gartnerier med væksthuse. Der var 503 bedrifter i 2005, hvilket er godt 20 pct. færre end i 2002 og 42 pct. færre end i 1993. Det samlede væksthuseareal var 4,7 mio. m², hvilket er 4 pct. lavere end i 2002. Energiforbruget er opgjort til 7.544 Terra Joule (TJ). Det er 8 pct. lavere end i 2002.

Kort om statistikken: Statistikken belyser struktur, produktion og forbrug i væksthusektoren, som repræsenterer en årlig produktionsværdi på 3 mia. kr. Resultaterne dækker bedrifter med mindst 1.000 m² væksthuse.

Færre nyere væksthuse

Der går længere tid mellem at nye væksthuse opføres. I 2005 var det dyrkede areal i de væksthuse under 10 år gamle kun 22 pct. af det samlede areal, mens det i 1999 var 30 pct. jf. tabel 1. Omvendt er andelen af væksthuse, der er over 20 år gamle øget og udgjorde 46 pct. i 2005. Det samlede væksthuseareal er opgjort til 4.722.000 kvadratmeter fordelt på 503 bedrifter.

Væksthusenes areal og antal bedrifter, indeks



Potteplanter er vigtigste produkt

Hovedaktiviteten i væksthuse var også i 2005 produktion af potteplanter. Hertil blev der, jf. tabel 3, anvendt 58 pct. af det samlede areal, mens der blev dyrket grøntsager og krydderurter på 23 pct. På det resterende areal blev de 16 pct. anvendt til bl.a. udplantningsplanter, planteskoleprodukter og snitblomster, mens 3 pct. var midlertidigt ubenyttet. Der var tale om næsten samme fordeling som i 2002, idet snitblomster og snitgrønt dog bliver en mere og mere marginal aktivitet.

Færre tomater mindre salat, men flere agurker

Opgørelsen viser et fald i produktionen af tomater på 28 pct. fra 2002 til 2005 og et fald i salatproduktionen på 24 pct., mens produktionen af agurker steg med 12 pct. jf. tabel 6. En specifikation af tomater viser, at 19 pct. af produktionen er cherry- og cocktailtomater. Der er ikke i undersøgelsen spurgt om omfanget af øvrige produktioner.

De fleste væksthuse bliver opvarmet 93 pct. af væksthusearealet opvarmes, jf. tabel 7, og dette areal formodes anvendt hele eller det meste af året. 7 pct. af arealet opvarmes ikke og anvendes således primært i sommerhalvåret.

Stor nedgang i opvarmning med gasolie Fordelingen af bedrifter efter hovedenergikilde i 2005 følger stort set mønstret fra 2002, jf. tabel 8. Forbruget af forskellige brændsler (tabel 9) viser imidlertid en klar nedgang for fuelolie, gasolie og brænde, mens der er små udsving for naturgas og fjernvarme, begge energikilder som fylder mere og mere i den samlede forsyning til væksthusektoren.

Forbrug af energi og vand

	1996	1999	2002	2005
Væksthuseareal i 1.000 m ²	4 894	5 046	4 909	4 722
Energiforbrug i 1.000 GJ	10 185	9 769	8 170	7 544
Vandforbrug i 1.000 m ³	4 221	3 952	3 506	3 534

Faldende energiforbrug Det samlede energiforbrug er for 2005 opgjort til 7.544 TJ (Terra-Joule, svarende til 1000 Giga Joule, GJ) mod 8.170 TJ i 2002, hvilket svarer til et fald på knap 8 pct., mens det er 26 pct. lavere end i 1996.

Tomater og blomster er mest energitunge En opdeling af energiforbruget efter hovedkulturer, jf. tabel 10, viser at energiforbruget pr. kvadratmeter er størst ved produktion af tomater og blomster, idet der ved tomater som hovedkultur anvendes 2,26 GJ pr. kvadratmeter og 1,76 GJ pr. kvadratmeter ved blomsterproduktion. Forbruget er omvendt lavest ved salat og plante-skoleprodukter med henholdsvis 0,67 og 0,53 GJ pr. kvadratmeter.

Uændret vandforbrug Det samlede vandforbrug er, jf. tabel 13, opgjort til 3,5 mio. kubikmeter, hvilket er omtrent det samme som i 2002. Dog er der færre bedrifter end tidligere, som ikke har kunnet oplyse vandforbrug. Af det oplyste vandforbrug i 2005 er 79 pct. grundvand. Godt 20 pct. af bedrifterne har angivet at de opsamler regnvand, en del dog uden at kunne angive mængden. Regnvandsmængden er således noget større end de 736.000 kubikmeter som er oplyst af væksthusebedrifterne.

Mere recirkulering Der er en øget anvendelse af recirkuleret vand end tidligere, jf. tabel 12. Arealandelen med recirkulation er øget fra 56 pct. i 2002 til 62 pct. i 2005.

Baggrundsoplysninger

Mere information www.statistikbanken.dk/VHUS1 og [VHUS2](http://www.statistikbanken.dk/VHUS2)

Seneste offentliggørelse *Væksthustælling 2002* udkom 25. september 2003 i serien *Landbrug 2003:21* (Statistiske Efterretninger).

Næste offentliggørelse *Væksthustælling 2008* forventes at udkomme i september 2009 i serien *Landbrug* (Statistiske Efterretninger).

Henvendelse Ole Olsen, tlf. 39 17 33 81, olo@dst.dk (metode),
Merete Profft, tlf. 39 17 33 87, mpr@dst.dk (tal),

Kilder og metoder

Læs mere i varedeklarationen På www.dst.dk/varedeklaration/838 er der en mere omfattende beskrivelse af kilder og metoder ved opgørelsen for væksthusektoren.

<i>Formålet med statistikken</i>	Undersøgelsen foretages for blandt andet at belyse struktur, produktion og energi- og vandforbrug i væksthusektoren, den økonomisk vigtigste sektor inden for gartnerierhvervet. Oplysningerne anvendes af myndigheder og erhverv og indgår i opfyldelsen af statistikforpligtelserne i EU. Undersøgelsen er gennemført i samarbejde med Dansk Gartneri og Energistyrelsen.
<i>Afgrænsning</i>	<p>Tællingsresultaterne omfatter alle bedrifter, som har et væksthuseareal på mindst 1.000 m². Bedrifter er omfattet, uanset om væksthuse er ejede eller tilforpagtede.</p> <p>Der har været udsendt spørgeskemaer til alle bedrifter som i henhold til seneste landbrugs- og gartneritælling opfyldte dette kriterium. Ud af i alt 597 bedrifter, der modtog et spørgeskema, er 503 bedrifter medregnet i statistikken. De øvrige 94 bedrifter indgår ikke, da de hver især viste sig at have et væksthuseareal under mindstegrænsen på 1.000 m² eller var ophørt med gartneri.</p>
<i>Brug af eksterne energioplysninger</i>	I forhold til tællingen for 2002 er der ved indeværende tælling i større omfang inddraget energidata, som allerede er oplyst til anden institution. Mange væksthusebedrifter er omfattet af brancheaftalen vedrørende energi, og har i den forbindelse oplyst specificeret energiforbrug til Dansk Gartneri. Dataleverandørerne har således kunnet henvise til disse data frem for at udfylde hele af spørgeskemaet. Informationerne fra Dansk Gartneri har i øvrigt bidraget til at forbedre data i bedriftsregistret.
<i>Håndtering af energiforbrug ved kraftvarmeværker</i>	En del bedrifter har kraftvarmeanlæg med salg af varme og el. For disse bedrifter er der indhentet tal fra Energistyrelsen til korrektion, hvorved der i denne opgørelse alene er medregnet den internt forbrugte energimængde.
<i>Kilder til usikkerhed</i>	<p>Det er en forudsætning for nøjagtigheden i resultaterne, at Danmarks Statistik har informationer om alle de bedrifter, der er omfattet af tællingens afgrænsning. Denne forudsætning er knap nok opfyldt, blandt andet fordi det under arbejdet har vist sig at være enkelte mangler i bedriftsregistret. Konsekvensen er at tællingen marginalt undervurderer sektorens omfang og aktiviteter.</p> <p>Kvaliteten af de indsamlede data er løbende verificeret, blandt andet gennem kontakt til mange af dataleverandørerne, og det er vurderingen, at nøjagtigheden af informationerne i tællingen er stor.</p>

Tabel 1. Antal bedrifter og areal efter væksthuses alder

	Antal bedrifter			Areal		
	1999	2002	2005	1999	2002	2005
	antal bedrifter			1.000 m ²		
I alt	713	633	503	5 046	4 909	4 722
0-9 år	124	94	71	1 512	1 157	1 031
10-19 år	135	138	114	1 261	1 592	1 506
20 år og over	450	401	318	2 267	2 160	2 184

Anm. Den enkelte bedrift er kun medtaget en gang og placeret i den aldersgruppe, hvor den har sit største areal.

Tabel 2. Antal bedrifter, væksthuseareal samt teknisk indretning

	Antal bedrifter			Areal		
	1999	2002	2005	1999	2002	2005
	antal bedrifter			1.000 m ²		
I alt med borde	522	482	376	3 184	3 264	3 035
Rulleborde	443	414	323	2 265	2 341	2 184
Faste borde	212	174	136	318	282	193
Mobile borde	65	64	57	601	640	658
I alt med vækstlys	376	363	285	2 229	2 226	2 119

Anm. På nogle bedrifter anvendes flere slags borde, hvorfor summen af specifikationer er større end det samlede antal bedrifter med borde.

Tabel 3. Væksthusearelets anvendelse og drivareal på friland

	1999	2002	2005
	1.000 m ²		
Væksthuseareal i alt (ekskl. drivareal på friland)¹	5 282	5 058	4 895
Grøntsager i alt	1 278	1 179	1 147
Salat	198	164	154
Tomater	535	484	458
Heraf cherry- og cocktailtomater	121
Agurker	394	404	404
Krydderurter	70
Andre grøntsager	151	127	60
Snitblomster og snitgrønt i alt	134	84	65
Roser	46	18	13
Andre snitblomster og snitgrønt	88	66	53
Potteplanter i alt	3 156	3 029	2 833
Grønne potteplanter	630	488	447
Blomstrende potteplanter	2 526	2 541	2 386
Øvrige anvendelser			
Udplantningsplanter mv.	364	420	450
Planteskolekulturer	106	112	136
Anden anvendelse	88	84	119
Ubenyttet og uoplyst væksthuseareal	156	149	145
Drivareal på friland til potteplanter	873	1 143	941

¹ Summen af anvendt areal er større end totalarealet i tabel 1, da nogle arealer anvendes til flere kulturer i årets løb.

Tabel 4. Benyttet væksthuseareal og bedrifter fordelt på regioner. 2005

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 m ²										
Hele landet 2002 ...	164	484	404	127	18	66	488	2 541	420	112	84
Hele landet 2005 ..	154	458	404	130	13	53	447	2 386	450	136	119
Sjælland og øerne ..	97	265	208	52	13	18	41	168	107	52	35
Fyns Amt	55	158	167	71	-	27	341	1 604	214	14	66
Jylland	2	35	28	8	-	8	65	613	129	70	17
	antal bedrifter										
Hele landet 2002 ...	25	40	54	63	7	41	136	336	163	53	27
Hele landet 2005 ..	17	36	46	43	5	26	98	261	130	46	42
Sjælland og øerne ..	8	15	22	16	5	11	17	41	42	20	20
Fyns Amt	6	9	13	19	-	10	61	138	40	6	14
Jylland	3	12	11	8	-	5	20	82	48	20	8

Tabel 5. Samlet væksthuseareal fordelt på arealstørrelse og hovedkultur. 2005

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager ¹	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 m ²										
Hele landet 2002	171	532	422	125	14	52	449	2 549	374	117	103
Hele landet 2005 ..	158	509	352	90	10	46	453	2 418	429	140	117
1.000 – 1.999 m ² ...	2	2	7	15	-	5	6	13	34	26	7
2.000 – 4.999 m ² ...	10	15	12	34	10	34	56	235	94	49	24
5.000 – 9.999 m ² ...	28	34	56	41	-	8	107	424	66	21	24
10.000 – 14.999 m ²	13	40	11	-	-	-	59	317	125	24	33
15.000 – 19.999 m ²	15	-	15	-	-	-	86	197	48	-	-
20.000 m ² og over ..	89	417	252	-	-	-	140	1 231	63	20	29

¹ Såfremt krydderurter havde været defineret som hovedkultur, ville 44.000 m² i 2005 henhøre til denne.

Tabel 6. Produktion af væksthusegrøntsager

	Samlet dyrket areal			Produktion		
	1999	2002	2005	1999	2002	2005
	1.000 m ²			mio. kg		
Salat	198	164	154	3 297	2 808	2 127
Tomater i alt	535	484	458	21 238	19 696	14 116
Heraf cherry- og cocktailtomater	121	2 674
Agurker	394	404	404	13 688	14 962	16 751
Krydderurter ¹	70
Andre grøntsager	151	127	60

Anm.: Omregning fra stk. til kg: salat 4,4 stk./kg og agurk 2,9 stk./kg.

¹ Krydderurter er formentligt rapporteret under *Andre grøntsager* i 1999 og 2002.

Tabel 7. Antal bedrifter og væksthuseareal efter opvarmning, 2005

	Sjælland og øerne		Fyns Amt		Jylland		Hele landet	
	antal bedrifter							
Hele arealet uopvarmet	22	16	15	53				
Dele af arealet opvarmet	46	27	30	103				
Hele arealet opvarmet	79	171	97	347				
1.000 m ²								
Bedrifter uden opvarmning	62	41	45	148				
Bedrifter, dele af arealet opvarmet ..	•	•	•	•				
heraf uopvarmet	63	77	47	187				
heraf opvarmet	120	413	72	605				
Bedrifter med alt opvarmet	808	2 169	805	3 782				

Tabel 8. Væksthusbedrifter fordelt på hovedenergikilde og væksthuseareal, 2005

	Hovedenergikilde						I alt
	Fuelolie	Gasolie	Naturgas	Kul og koks	Fjernvarme	Brænde mv.	
antal bedrifter							
I alt 2002	110	99	72	92	124	11	508
I alt 2005	84	80	63	80	102	10	419
1.000 – 1.999 m ²	7	29	5	8	1	6	56
2.000 – 4.999 m ²	29	39	10	44	24	3	149
5.000 – 9.999 m ²	30	11	17	21	26	1	106
10.000 – 14.999 m ²	13	-	12	5	17	-	47
15.000 – 19.999 m ²	4	1	5	1	10	-	21
20.000 m ² og over	1	-	14	1	24	-	40

Anm. Bedrifter er medregnet, hvis mindst 70 pct. af energiforbruget til brændsel stammer fra én energikilde. 84 bedrifter opfyldte ikke dette kriterium.

Tabel 9. Væksthusbedriftenes forbrug af brændsel fordelt på energikilde samt el, 2005

	Brændselstyper						Elektricitet
	Fuelolie	Gasolie	Naturgas	Kul og koks	Fjernvarme	Brænde	
	tons	m ³	1.000 m ³	tons	1.000 m ³	tons	1.000 kWh
Hele landet 2002	28 375	12 711	63 157	33 230	14 540	2 053	279 550
Hele landet 2005	22 645	6 426	60 481	29 952	14 103	1 609	249 320
Sjælland og øerne	4 656	2 779	23 805	2 939	794	83	16 458
Fyns Amt	12 404	2 225	26 478	11 236	11 766	610	174 984
Jylland	5 584	1 423	10 197	15 777	1 543	916	57 878
1.000 GJ							
Hele landet 2002	1 146	456	2 463	841	2 438	26	800
Hele landet 2005	915	231	2 359	758	2 365	20	897

Tabel 10. Væksthussektorens energiforbrug fordelt efter areal størrelse og hovedkultur. 2005

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager ¹	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 GJ										
I alt	90	1 140	541	50	13	48	779	4 192	526	22	145
1.000 – 1.999 m ² ...	-	-	3	8	-	6	3	16	22	5	5
2.000 – 4.999 m ² ...	1	15	10	15	13	21	88	306	58	5	10
5.000 – 9.999 m ² ...	27	69	59	26	-	10	152	703	75	8	22
10.000 – 14.999 m ² ...	7	93	25	-	-	-	127	580	177	3	73
15.000 – 19.999 m ² ...	12	-	15	-	-	-	154	322	71	-	-
20.000 m ² og over ...	43	959	424	-	-	-	255	2 249	98	-	29
	GJ										
Energiforbrug pr. m ² opvarmet areal	0,67	2,26	1,62	1,62	1,29	1,30	1,76	1,76	1,35	0,53	1,83

Anm. Det samlede energiforbrug i 2005 er opgjort til 7.545.000 GJ, mens det i 2002 udgjorde 8.170.000 GJ.

¹ Såfremt krydderurter havde været defineret som hovedkultur, ville 39.000 GJ henhøre til denne.

Tabel 11. Væksthusbedrifter og areal efter anvendelse af bekæmpelsesmidler. 2005

	Biologisk alene	Kemisk alene	Kombineret	Ingen	I alt
		antal bedrifter			
Hele landet 2002	86	229	318	195	633
Hele landet 2005 ...	79	206	231	148	503
Sjælland og øerne	32	62	50	55	147
Fyns Amt	25	86	114	53	214
Jylland	22	58	67	40	142
	1.000 m ²				
Hele landet 2002	703	1 189	2 749	269	4 909
Hele landet 2005 ...	674	1 163	2 603	281	4 722
Sjælland og øerne	443	251	271	88	1 053
Fyns Amt	150	678	1 758	114	2 700
Jylland	81	234	574	79	969

Tabel 12. Bedrifter og areal med recirkulering af vandingsvand fordelt efter væksthuseareal. 2005

	Bedrifter med recirkulering			I alt	Bedrifter uden recirkulering	
	Bedrifter	Areal med recirkulering	Areal uden recirkulering		Bedrifter	Areal
	antal		1.000 m ²		1.000 m ²	
I alt 2002	316	2 739	612	3 351	317	1 559
I alt 2005	256	2 937	535	3 473	247	1 249
1.000 – 1.999 m ²	10	10	6	16	73	101
2.000 – 4.999 m ²	71	198	58	256	107	316
5.000 – 9.999 m ²	76	441	84	525	43	284
10.000 – 14.999 m ² ...	42	404	93	497	10	125
15.000 – 19.999 m ² ...	19	250	50	300	4	61
20.000 m ² og over	38	1 635	244	1 878	10	363

Tabel 13. Væksthussektorens vandforbrug fordelt efter væksthuseareal og hovedkultur. 2005

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager ¹	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 m ³										
I alt 2002	185	553	322	80	7	34	269	1 589	211	148	107
I alt 2005	79	527	260	86	10	44	270	1 740	266	153	100
1.000 – 1.999 m ² ...	1	2	3	18	-	2	2	9	18	32	4
2.000 – 4.999 m ² ...	-	11	10	27	10	39	30	157	58	61	18
5.000 – 9.999 m ² ...	32	35	48	41	-	3	62	327	44	36	15
10.000 – 14.999 m ²	5	41	11	-	-	-	52	223	66	13	55
15.000 – 19.999 m ²	8	-	12	-	-	-	43	116	29	-	-
20.000 m ² og over ..	33	438	176	-	-	-	81	908	52	10	8
	m ³										
Vandforbrug pr. m ² vandet areal i 2005 ..	0,5	1,0	0,7	1,0	1,1	1,0	0,6	0,7	0,6	1,1	0,9

Anm. Det samlede vandforbrug i 2005 udgør 3.534.000 m³ mod 3.506.000 m³ i 2002. I 2005 var 2.798.000 m³ grundvand, mens der er oplyst 736.000 m³ som regnvand.

¹ Såfremt krydderurter havde været defineret som hovedkultur, ville 50.000 m³ vand henhøre til denne.

LANDBRUG 2006:27
 Statistiske Efterretninger
 ISSN, 0108-5522
 ISSN, 1601-0914
 www.dst.dk/efterretninger

Salg: Tlf. 39 17 30 20 (hele døgnet), publsalg@dst.dk
 Abonnement for 2006: 861 kr. for papirudgave, 340 kr. som pdf.
 Løssalg: 50 kr. Ekspeditionsgebyr: 30 kr. indland, 100 kr. udland

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø
 Tryk: Danmarks Statistiks Trykkeri

Signaturforklaring:

- Nul
- 0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed
- 0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn
- ... Oplysning foreligger ikke
- * Foreløbige eller anslåede tal
- | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.
 Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige.
 Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.